

dog ikke vilde indrømme, at naar først Staten havde henlagt Noget til mindre Samfund, som til Communerne, maatte det dog ansees for tvivlsomt, om man kunde ikke blot reparere noget Saadant, der var henlagt til dem, men uden videre tage det tilbage til sig. Disse 2 Opfattelser og Tvivlen imellem dem har været, saalænge dette Spørgsmaal har været beværet i denne Sal. Saaledes stode Rigsdagsmændene for Holbø Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og Svendborg Amt's 6te Valgkreds (S. A. Hansen) allerede her med den Anskuelse, de nu have, dengang denne politiske Periode begyndte for 12 Aar siden. Men ligeoverfor dem stod ogsaa dengang den modsatte Anskuelse, og skjøndt jeg kjender den legale Respekt, man skal stykke Folkethinget, troer jeg, at Flere her endnu ville indrømme den Mand, der fortrinnsviis repræsenterede denne Anskuelse, hvor der overhovedet skal føres Tale om den danske Retskyndighed, en vis Autoritet — ligeoverfor dem stod den daværende Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds, Geheimeraad Østeb. Han sagde: „Jeg har tidligere udviklet, hvorledes jeg antager, at Kirken har en Eiendomsret til det, der er overdraget den, og jeg troer, at dette Princip ogsaa er gaaet igjennem Lovgivningen. Han sagde: „Jeg troer at have retfærdiggjort Begrebet om Kirkeeiendom, saaledes, at det er det evangelisk-lutheriske Folk, som har Berettigelse til at beholde, hvad der engang er erhvervet for Kirken, og saaledes, at det fremdeles anvendes overeensstemmende med Kirkens Løve.“ Og for ogsaa at anføre et Exempel paa dem, der allerede dengang fandt Sagen tvivlsom, skal jeg ikke undlade at nævne den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amt's 1ste Valgkreds (G. Winther), som dengang ikke var kommen videre, end at han sagde: „Den megen Tvivl om Bestaffenheden af Kirkens Eiendomsret, der her er bleven ytret af flere Sagkyndige, viser, hvor nødvendigt det er, at dette Forhold underkastes en Prøvelse, før man fastsætter Noget derom i Grundloven eller bestemmer Noget som helst derom.“ Nu er den ærede Rigsdagsmand bleven fassere i Troen, skjøndt Prøvelsen udeblev.

Maaskee jeg bør tilføie, at dengang søgte man ogsaa at omgaae hele Spørgsmaalet paa

en Maade, hvorved en Fremgangsmaade, som den nu foreslaaede, vilde være bleven en Umulighed. Dengang deelle Grundlovscomiteen sig nemlig i 2 Dele; paa den ene Side stode 10 Medlemmer, som androge paa en ny Paragraph, hvorefter de til Kirken henlagte Midler ikke vilde kunne anvendes i noget fremmed Niemed, paa den anden Side stod en Minoritet af 5 Medlemmer, der modsatte sig dette. Mindretallet feirede, understøttet af Rigsdagsmanden for Holbø Amt's 2den Valgkreds (Tscherning), der, saavidt jeg erindrer, dengang første Gang i vort parlamentariske Liv brugte det samme Batteri, som han idag anvendte til at ødelægge Lovforslaget om en Færvel i Nørrejylland, nemlig et af hans forsættelig forstyrrende og forvirrende Endringsforslag, som dengang gik igjennem med 67 Stemmer imod 65. Men hvorledes bekæmpede vel hiint saaledes feirende Mindretal den Paragraph, som Majoriteten havde foreslaaet? Grundlovscomiteens Formand, der hørte til denne Minoritet, bekæmpede kun Forslaget ved og igjennem en Tvivlen. Han udtrykte sin Tankegang saaledes, at enten har Kirken fuldstændig Eiendomsret til de Eiendele og Midler, der ere henlagte til den — og i dette Tilfælde forekom Paragraphen ham at være aldeles overflødig, da en anden Paragraph af Grundloven allerede udtalte, at Eiendomsretten er ukrænkelig — eller ogsaa har Kirken ikke en saadan Eiendomsret, og da kunde han ikke ansee det for hensigtsmæssigt, at man ved den foreslaaede omfribte Grundlovsparagraph skulde give Kirken en saadan Eiendomsret, uden at den fornødne foreløbige Undersøgelse derom var anstillet.

Og meget anderledes forekommer det mig ikke, at vi endnu i dette Dieblik staae ved den 3die Behandling af Lønningsloven. Jeg holder mig til selve Thingets Votering. Det maa jo være i det ærede Things Erindring, at man her for 6 Aftener siden vedtog den foreliggende Redaction af denne Paragraph, hvorved det først med 49 Stemmer mod 22 og derpaa med 50 mod 28 Stemmer blev udtalt af Folkethinget, at der skulde dannes „et eget Fond for Folkekirken under Kirke- og Underviisningsministeriet“, — medens der nu er